

ROMÂNIA

DOSAR NR. 2521/2004

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII A CONȚENCIOS ADMINISTRATIV SI FISCAL

DECIZIA CIVILĂ NR. 986

SEDINȚA PUBLICĂ DE LA 02.12.2004

CURTEA COMPUSĂ DIN:

PREȘEDINTE : RODICA VOICU

JUDECĂTOR : CONSTANȚA CARATA GLODEANU

JUDECĂTOR : LILIANA VIȘAN

GREFIER : CAMELIA NEAGU

Pe rol soluționarea recursului declarat de recurenta reclamantă ASOCIAȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI IN ROMÂNIA – COMITETUL HELSINKI (APADOR – CH) împotriva sentinței civile nr. 2125/24.05.2004 pronunțată de Tribunalul București – Secția a VIII a Conflicte de Muncă și Litigii de Muncă în dosarul nr. 200/CA/2004, în contradictoriu cu intimații pârâți PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, BOTOȘ ILIE – procuror General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, SERVICIUL ROMÂN DE INFORMAȚII – U.M. 0198.

Dezbaterile în fond și susținerile orale ale părților au avut loc în ședința publică de la 26.11.2004 fiind consemnate în încheierea de ședință de la acca dată, care face parte importantă din prezenta, când, Curtea având nevoie de timp pentru a delibera și pentru a da posibilitate părților să depună note scrise, a amânat pronunțarea la 02.12.2004 când a pronunțat următoarea decizie.

CURTEA

Deliberând asupra recursului de față, constată următoarele:

Prin sentința civilă nr.2125/24.05.2004 Tribunalul București – Secția a VIII-a Conflicte de Muncă și Litigii de Muncă a admis excepția autorității de lucru judecat față de sentința civilă nr.4509/2.12.2003 a Tribunalului București - Secția a VIII-a, a respins acțiunea formulată de reclamanta Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului din România – Comitetul Helsinki în contradictoriu cu pârâții Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Botoș Ilie și a respins cererea de chemare în garanție a Serviciului Român de Informații – U.M. 0198 ca lipsită de interes.

Pentru a pronunța o asemenea soluție, prima instanță a reținut următoarele:

La punctele trei și patru din acțiunea modificată, reclamanta a solicitat să se dispună „amendarea procurorului general cu suma zilnică prevăzută de art.16 alin.2 rap. La art.10 alin.3 din Legea nr.29/1990 și după data de 10 decembrie 2003 până la data executării integrale a hotărârii judecătorești” și să se dispună „obligarea pârâților, conform art.16 alin.2 din Legea nr.29/1990 și după data de 10 decembrie 2003 până la data executării integrale a hotărârii judecătorești”.

Instanța a constatat că între această acțiune și cea care a făcut obiectul sentinței civile nr.4509/2003 a Tribunalului București - Secția a VIII-a există identitate de părți, obiect și cauză; cele două acțiuni au același obiect – amendarea Procurorului General cu suma prevăzută de art.16 alin.2 rap. la art.10 alin.3 din Legea nr.29/1990, ca urmare a neexecutării sentinței civile nr.892/20.12.2002 a Tribunalului București și aceeași cauză, temeiul juridic al dreptului invocat fiind identic; reclamanta solicită menținerea obligației dispuse prin sentința civilă nr.4509/2003, în condițiile schimbării unor împrejurări de fapt (executare parțială); nu se mai poate aprecia asupra obligației dispuse prin sentința anterior indicată pe această cale, de vreme ce aceasta își întinde efectele până la „data executării sentinței civile nr.892/20.12.2002”.

Prima instanță a apreciat că prin executarea sentinței înțelege una integrală, moment până la care pârâtul este obligat la plata amenzii.

Instanța de fond a menționat și faptul că, potrivit art.36 din HG nr.123/7.02.2002 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a Legii nr.544/2001, solicitantul care, după primirea răspunsului la reclamația administrativă se consideră în continuare lezat în drepturile sale prevăzute de lege poate face plângere la secția de contencios administrativ a tribunalului.

Împotriva acestei hotărâri judecătorești a formulat recurs în termen legal Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului din România – Comitetul Helsinki care a solicitat casarea sentinței și trimiterea cauzei spre rejudecare la aceeași instanță.

Recurenta a indicat următoarele critici de nelegalitate și netemeinicie ale sentinței:

1) Instanța a admis în mod greșit excepția autorității de lucru judecat – cazul de modificare prev. de art.304 pct.9 și art.304¹ C.proc.civ.

În dezvoltarea acestui motiv de recurs se arată de către recurentă că în speță nu este realizată tripla identitate de părți, obiect și cauză, întrucât cauza primei acțiuni, soluționată prin sentința civilă nr.4509/2003, a constat în aceea că Ministerul Public nu le-a comunicat nici una din informațiile de interes public la care era obligat prin hotărârea irevocabilă; cauza celei de a doua acțiuni modificată, dedusă judecării în prezentul dosar, s-a referit la elemente și împrejurări intervenite după pronunțarea sentinței civile nr.4509/2003: la 8 zile de la pronunțarea acesteia, Ministerul Public le-a comunicat unele date din cele la

care era obligat, dar aceasta avea două vicii importante : de formă (nu era semnată de persoanele competente) și de conținut (nu cuprindea toate datele prevăzute în hotărâre); din acest motiv s-a adresat instanței prin acțiunea modificată.

2) Instanța le-a împiedicat liberul acces la justiție, încălcând dispozițiile art.21 din Constituție și art.6 din CEDO (motivul de modificare a sentinței prev. de art.304 pct.9 și art.304¹ C.proc.civ.).

Recurenta susține referitor la acest motiv de recurs că respingerea acțiunii pentru considerentele expuse în hotărâre înseamnă practic refuzul accesului la justiție; instanța a fost investită cu un litigiu nou, generat de împrejurări ulterioare pronunțării sentinței civile nr.4509/2003.

3) Instanța a fost lipsită de imparțialitate, fiind incidente dispozițiile art.304 pct.1 și art. 304¹ C.proc.civ).

Recurenta precizează că la termenul de judecată din 26.04.2004 Ministerul Public a renunțat la susținerea excepției autorității de lucru judecat, considerând că aceasta nu este întemeiată.

4) Hotărârea cuprinde motive străine de natura pricinii, fiind aplicabil motivul de recurs prevăzut de art.304 pct.7 și art. 304¹ C.proc.civ.

În dezvoltarea acestui motiv de recurs se susține de către recurentă că invocarea art.36 din HG nr.123/2002 în motivarea sentinței instanței de fond este străină de natura cauzei pentru că face trimitere la o procedură pe care a urmat-o și care s-a încheiat prin obținerea titlului executoriu. Recurenta precizează că spcța de față se întemeiază pe dispozițiile art.16 din Legea nr.29/1990 și nu pe cele ale Legii nr.544/2001.

Intimații Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații au formulat și depus la dosar întâmpinări prin care au solicitat respingerea recursului ca nefondat, arătând în motivare, în esență, că în cauză este întrunită tripla identitate de părți, obiect și cauză, prevăzută de art.1201 C.civil.

La termenul de judecată din 26.11.2004, recurenta a invocat excepția de necompetență materială a primei instanțe în soluționarea cauzei.

Cu privire la excepția mai sus indicată, Curtea urmează să o respingă, având în vedere că din interpretarea sistematică a prevederilor art.16 din Legea contenciosului administrativ rezultă că instanța competentă să aplice sancțiunea prevăzută de art.10 alin.3 din lege este instanța care a pronunțat hotărârea care constituie titlul executor.

Analizând hotărârea atacată, în raport de criticile formulate, cât și din oficiu, în baza art.304 C.proc.civ, Curtea retine următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția Contencios Administrativ sub nr.3141/2003 reclamanta Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului din România – Comitetul Helsinki a chemat în judecată pe pârâții Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție solicitând instanței ca prin hotărârea ce o va pronunța să constate că pârâții nu au executat sentința civilă nr.892/20.12.2002 a Tribunalului București – Secția a VIII-a în termen de 30 de zile de la rămânerea ei irevocabilă, să se dispună amendarea Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu suma zilnică prevăzută de art.16 alin.2 raportat la art.10 alin.3 din Legea nr.29/1990, începând cu data de 30.08.2003 și să se dispună obligarea pârâților la plata de daune pentru întârziere în sumă de 1.000.000 lei pe zi, începând cu data de 20.05.2005 pentru Ministerul Public, iar pentru Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție de la data numirii în funcție, respectiv 30.08.2003.

În motivarea cererii, reclamanta a arătat că prin sentința civilă nr.892/20.12.2002 a Tribunalului București – Secția a VIII-a Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost obligat să comunice APADOR- CH toate informațiile solicitate prin scrisoarea nr.303/26.08.2002. Sentința a rămas irevocabilă prin respingerea recursului ca nefondat prin decizia civilă nr.291/2003 a Curții de Apel București – Secția Contencios Administrativ.

În drept, au fost invocate dispozițiile art.16 din Legea nr.29/1990.

Prin sentința civilă nr.1616/15.10.2003 Curtea de Apel București - Secția Contencios Administrativ a admis excepția de necompetență materială și a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Tribunalului București – Secția a VIII-a, unde a fost înregistrată sub nr.200/CA/2004.

La primul termen de judecată, reclamanta și-a modificat acțiunea introductivă de instanță solicitând să se constate că adresa nr.78/10.12.2003 a Ministerului Public nu constituie executarea integrală a sentinței civile nr.892/2002 a Tribunalului București – Secția a VIII-a, să se constate că se menține obligația pârâților de a executa integral sentința anterior arătată, să se dispună amendarea Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu suma zilnică prevăzută de art.16 alin.2 raportat la art.10 alin.3 din Legea nr.29/1990 și după data de 10.12.2003 până la data executării integrale a hotărârii judecătorești, să se dispună obligarea pârâților, conform art.16 alin.2 din Legea nr.29/1990 la plata de daune pentru întârziere, în sumă de 1.000.000 lei/zi și după data de 10.12.2003, până la data executării integrale a hotărârii.

În motivarea cererii modificatoare reclamanta a arătat că la pronunțarea sentinței civile nr.4509/2003 Tribunalul București a avut în vedere că Ministerul

Public nu comunicase nici un fel de date dintre cele la care fusese obligat prin hotărâre judecătorească; la 8 zile după pronunțarea sentinței civile nr.4509/2003, Ministerul Public a comunicat unele dintre datele la care fusese obligat de instanță, prin adresa nr.78/10.12.2003.

La data de 13.02.2004 pârâții Ministerul Public și Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție au formulat întâmpinare la cererea modificatoare (fila 40 dosar) prin care au invocat excepția nulității acesteia, excepția prematurității acțiunii și excepția autorității de lucru judecat față de sentința civilă nr.892/2003 pronunțată de Tribunalul București.

Prin incheierea de sedință de la 26.04.2004, tribunalul a respins excepția autorității de lucru judecat invocată de pârâți prin întâmpinarea de la fila 40 din dosarul de fond ca neîntemeiată, pentru considerentele expuse în cuprinsul acesteia. Totodată, tribunalul a luat act că pârâții au renunțat la susținerea excepției autorității de lucru judecat invocată prin notele scrise aflate la fila 17 din dosarul de fond.

Instanța de control judiciar apreciază că este întemeiat primul motiv de recurs, avându-se în vedere următoarele considerente:

Potrivit art.1201 C.civ: „Este lucru judecat atunci când a doua cerere de judecată are același obiect, este întemeiată pe aceeași cauză și este între aceleași părți, făcute de ele și în contra lor în aceeași calitate”.

În raport de pretențiile recurente-reclamante cuprinse în cererea modificatoare din cauza de față și de cele care au făcut obiectul dosarului nr.8924/CA/2003 al Tribunalului București – Secția VIII-a în care s-a pronunțat sentința civilă nr.4509/2003, Curtea constată că nu există identitate de obiect (a se vedea și filele 35-37 din dosarul nr .200/CA/2005 al TB – Secția a VIII-a).

Identitatea de părți între cele două cauze este întrunită.

Însă, în ceea ce privește cauza celor două acțiuni, aceasta nu este identică. Trebuie menționată împrejurarea că noțiunea de cauză trebuie raportată nu doar la temeiul juridic al acțiunii, ci și la starea de fapt calificată juridic. S-a apreciat în literatura de specialitate că autoritatea de lucru judecat nu poate fi opusă unei cereri dacă faptele pe care se fondează și cele pe baza cărora hotărârea precedentă a fost pronunțată, sunt diferite; în determinarea conceptului de cauză trebuie să se aibă în vedere și acele împrejurări noi care nu au fost luate în considerare cu prilejul primei judecări. Se poate concluziona că identitatea de cauză presupune existența unei identități de fapte și de reguli de drept aplicabile acestor fapte.

În speța de față, suntem în prezența unei noi cereri de chemare în judecată, bazată pe o cauză care a luat naștere după pronunțarea sentinței civile nr.4509/2003. Așa cum s-a menționat și de către recurenta-reclamantă, după pronunțarea sentinței anterior arătată, au intervenit împrejurări noi de fapt (a avut

loc o executare parțială a obligației stipulate în sentința civilă nr.892/2003 pronunțată de Tribunalul București).

Pe cale de consecință, soluția instanței de fond de admitere a excepției autorității de lucru judecat față de sentința civilă nr.4509/2003 este nelegală, tribunalul soluționând procesul fără a intra în cercetarea fondului, ceea ce determină, în baza art.312 alin.5 C.proc.civ, admiterea recursului, casarea sentinței și trimiterea cauzei spre rejudecare la aceeași instanță.

Instanța de control judiciar apreciază că este incident cazul de casare prevăzut de art.304 pct.5 C.proc.civ: hotărârea recurată este nulă, deoarece trebuia să se soluționeze cauza pe fond, față de împrejurarea că la termenul din 26.04.2004 instanța a luat act de renunțarea întimaților-pârâți Ministerul Public și Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție la susținerea excepției autorității de lucru judecat față de sentința civilă nr.4509/2003 , deci, implicit, tribunalul a apreciat că în cauză nu se impunea discutarea acestei excepții care este de ordine publică și care trebuia invocată din oficiu de către instanță dacă o aprecia ca fiind întemeiată; prin faptul că a continuat judecarea cauzei pe fond, tribunalul a considerat că în cauză nu operează puterea de lucru judecat. Prin soluția recurată, instanța de fond nu a respectat caracterul interlocutoriu al încheierii de ședință din 26.04.2004, ceea ce contravine prevederilor art.268 alin. 3 C.proc.civ , și constituie o încălcare a formelor de procedură prevăzute sub sancțiunea nulității de art.105 alin.2 C.proc.civ, vătămarea produsă recurentei-reclamante prin această soluție neputând fi înlăturată decât prin anularea sentinței atacate. Vătămarea constă în împiedicarea liberului acces la justiție, așa cum s-a susținut de către recurentă în cadrul motivului doi de recurs, vătămare care este dovedită în speță.

Pentru considerentele de fapt și de drept anterior arătate, Curtea va admite recursul și va casa sentința recurată cu trimiterea cauzei spre rejudecare la aceeași instanță.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:

Respinge excepția de necompetență materială invocată de recurenta-reclamantă Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului din România – Comitetul Helsinki.

Admite recursul formulat de recurenta Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului din România – Comitetul Helsinki împotriva sentinței civile nr.2125/24.05.2004 pronunțată de Tribunalul București – Secția a VIII-a Conflicte de Muncă și Litigii de Muncă în dosarul nr.200/CA/2004 în

contradictoriu cu intimații Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție , Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații.

Casează sentința recurată și trimite cauza spre rejudecare la aceeași instanță.
Irevocabilă.

Pronunțată în sedință publică azi, 2.12.2004.

PREȘEDINTE, JUDECĂTOR JUDECĂTOR
RODICA VOICU CONSTANȚA CARATA GLODEANU VIȘAN LILIANA

GREFIER
CAMELIA NEAGU

RED.L.V.
TB – SECȚIA A VIII-A
Jud fond: Alina Șuțu